

II. FELADATLAP

CSAPAT NEVE: _____	
IRÁNYÍTÓ TANÁR:	
CSAPATTAGOK:	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2019. január 18.

I. FELADATSOR

A gazdám nem szeretett a Városban. A családi birtokon született, és Madridban végezte a tanulmányait, kevéssel azután, hogy Szent Lajos Százezer Fia elözönlötte az országot.

- Azok voltak a legszarnokibb abszolutizmus évei – mondta -, utána pedig jött a liberális anarchia. A Restauráció francia hívei úgy gondolták, hogy itt diktatúra nélkül nem teremthetnek rendet, és nem is tévedtek nagyot. Szívük szerint persze mérsékeltebb rendszert vezettek volna be, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy Angoulême hercege börtönbe záratta az urgelli régenstanács tagjait, köztük Tarragona választott érsekét.

„Maga Chateaubriand, A kereszténység szellemé-nek írója is tagadta a Régenstanács létjogosultságát. Végeredményben mindenki úgy vélekedett, hogy a mi abszolutista uralkodóink túlságosan montagnard-ok. Olyannyira, hogy hamarosan még VII. Ferdinánd sem volt nekik eléggé zsarnok, és kirobbant az Apostoli Felkelés, amelynek Katalónia erdeiben ringott a bölcsője. Én akkoriban tizenkilenc éves lehettem. Rettenetes volt a zűrzavar: akik korábban összefogtak a liberálisok ellen, egyszeriben halálos ellenségekké lettek.”

Volt egy nagyon is józan érve azokkal szemben, akik mindenért Ferdinándot vádolták, akinek az uralkodása ma éppolyan rossz emlékü, mint a leányáé, Izabelláé.

- Figyeld csak meg – mondta nekem -, milyen, egymásnak homlokegyenest ellentmondó vádakkal illetik! Hol azt állítják, hogy kényúr volt, hol meg azt, hogy a csőcselékre támaszkodott; egyszer azt vetik a szemére, hogy főúri kegyencei tanácsait követte, máskor azt, hogy a Berro-kútnál fülelt, mit mondanak a vízholdók. Ha így lett volna, a demokraták tisztelnék az emlékét. De vannak egyáltalán demokraták Spanyolországban? A függetlenségi háború óta teljes itt az anarchia.

Nem egykönnyen ugyan, de elismerte, hogy amint elhagyjuk az egységes hit fellegvárát, bábeli zűrzavarba kerülünk. Fiatal voltam, és szerettem vitatkozni, bár tisztelettudóan ügyeltem, nehogy túlságosan belefeledkezzek. De bizony, az a zűrzavar és anarchia, amit a gazdám annyira fájlalt, nem volt más, mint 1789 egyenes következménye, az Enciklopédia édes gyermeke.

- Emlékezzen csak, nagyságos uram – mondtam egyszer nekibátorkodva -, hogy ugyanazok, akik harcoltak Napóleon ellen, Cádizban az országgyűlésen megszavazták az alkotmányt meg a sajtószabadságot. Hiába űztük ki fegyverrel, a betolakodó megfertőzött bennünket.

- Az ördögbe is! – kiáltott fel gazdám, és szelíden megcibálta a fülemet -, még nagyon fiatal vagy ahhoz, hogy ilyen határozott következtetéseket vonj le.

(Llorenç Villalonga: Mallorcai udvarház)

1. Llorenç Villalonga regénye a modern katalán irodalom egyik gyöngyszeme, vagyis egy kisebbségi kultúra terméke. Írjatok egy legtöbb 150 szavas érvelő szöveget arról, hogy miért fontos egy kisebbségi csoport számára az anyanyelvi irodalom. **5 pont**
2. Válaszoljatok röviden a regénnyel kapcsolatos kérdésekre. **10 pont**
 - a. Hány részből áll a teljes regény? Soroljátok fel az egyes részek címeit.
 - b. Milyen világirodalmi szereplőhöz hasonlítja Don Tonit a narrátor?
 - c. Mi a jelen Don Toni szerint?
 - d. Miért költözött külön Maria Antónia asszony a férjétől?
 - e. Mi Joan sötét titka?
 - f. Kit hallgatott ki Don Toni Joannal kettesben?
 - g. Mit terjesztettek a falusiak Don Toniról?
 - h. Mit adott ajándékba Don Toni az őt meglátogató Ximának?
 - i. Mivel győzte meg Don Toni Maria Antónia asszonyt, hogy költözzön vissza?
 - j. Mi Don Toni jelmondata?
3. „...Angoulême hercege börtönbe záratta az urgelli régenstanács tagjait, köztük Tarragona választott érsekét.”
 - a. Mi a régenstanács? **1 pont**
 - b. Mi az anarhia? **1 pont**
4. **VII. Ferdinánd és II. Izabella** **5 pont**

Igazak-e vagy hamisak az alábbi kijelentések a két uralkodóról?

 - a. VII. Ferdinánd palotaforradalommal jutott trónra.
 - b. VII. Ferdinánd kétszer is volt Spanyolország uralkodója.
 - c. VII. Ferdinánd hatszor nősült.
 - d. Mivel nem volt fia, Ferdinánd után öccse, Károly került a trónra.
 - e. VII. Ferdinánd uralkodása alatt Spanyolország elvesztette latin-amerikai gyarmatainak nagy részét.

- f. A VII. Ferdinánd által kibocsátott Pragmatica Sanctio kimondja, hogy csak fiúgyermek örökölheti a spanyol trónt.
- g. II. Izabella VII. Ferdinánd édesanyja volt.
- h. II. Izabella 3 éves korában lett királynő.
- i. II. Izabella hűgával, Mária Lujzával egy napon ment férjhez.
- j. Mikor fia, XII. Alfonz spanyol király, tüdőbajban meghalt, ennek kiskorú fia mellé II. Izabellát nevezték ki régensnek.

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.

5. Kisebbségek Európában: a katalánok.

- a. Milyen esemény eredményeként kiáltotta ki 2017. október 27-én a katalán parlament a Katalán Köztársaságot? **1 pont**
- b. Nevezétek meg Katalónia 4 tartományát. **1 pont**
- c. Nevezetek meg 4 népcsoportot, akik a történelem során benépesítették a mai Katalóniát. **1 pont**
- d. Melyik ország területén élnek még katalánok 100.000 fő fölötti számban? **1 pont**
- e. Mikor és mivel ünneplik a katalánok a következőket/emlékeznek meg a következőkről? **3 pont**
 - A. Sárkányölő Szent György, Katalónia patrónusa.
 - B. Keresztelő Szent János
 - C. Barcelona eleste. V. Fülöp spanyol király csapatai elfoglalták a katalán fővárost, és a király betiltotta a katalán intézményeket.
- f. Antoni Gaudí katalán építész volt, akinek munkái világhírnévnek örvendenek. Azonosítsátok a következő alkotásait: **4 pont**
 - A. 1889 és 1913 között épült, egyike azon három épületnek, amit Gaudí Katalónia területén kívül épített.
 - B. Egy 17 hektáros nyilvános városi park kertekkel és építészeti különlegességekkel Barcelona La Salud negyedében.
 - C. Az egyik legismertebb, Gaudí által tervezett lakóház Barcelona Eixample kerületében. 1905–1910 között épült a gazdag textilgyáros, Roger Segimon de Milà megrendelésére.
 - D. Hatalmas, befejezetlen római katolikus templom Barcelonában.
- g. Salvador Dalí, a XX. század híres katalán művészenek alkotásaiban visszatérő jelenség a „puha óra”. Soroljatok fel 3 alkotást, melynek témája a fent említett motívum, és mindegyik mű esetében egy mondatban értelmezzétek a jelentésvilágát. **6 pont**

- h. Melyik katalán labdarúgó csapat nyerte meg ötször az UEFA-bajnokok ligáját, és hány katalán származású játékos játszik ebben a csapatban jelenleg? Soroljátok fel!

2,5 pont

6. Egy sziget kőzetei!

- a. A Földön előforduló kőzeteket keletkezésüket tekintve három csoportra osztjuk: üledékes, magmás (vagy vulkáni) és metamorf kőzetekre. Mallorca szigetén a leggyakrabban előforduló kőzetek a mészkő, dolomit, konglomerátum és a bazalt. Ezek közül az egyik kőzet keletkezését tekintve kakuktktojás. Melyik az és miért?

2 pont

- b. Mallorca szigetén több barlang is található. Az egyik nevezetes barlangot a Sárkány barlangjának (Cuevas del Drach) nevezik. Milyen, európai léptékkal mérve legnagyobbnak számító látnivalót rejt ez a barlang? Soroljátok fel három olyan képződményt, amelyek előfordulnak ebben a barlangban!

2,5 pont

7. Képrejtvény!

2 pont

II. FELADATSOR

A Város akkoriban elhanyagolt település volt; csupa szűk kis utca meg zárda. A 35-ös forradalom dühe néhányat lerombolt, köztük a leggazdagabbnak és építészetileg a legszebbnek tartott Szent Domokos-kolostort. Az Angyalinak is nevezett II. Izabella uralkodása bővelkedett efféle cselekedetekben. Sőt a csöcselék nemcsak az Egyház szent jogait vette semmibe, hanem a vezetők közönyétől vagy éppen segítségétől felbátorodva még ennél is többre vetemedett: a szeptemberi forradalomban ledöntötte és elvonszolta annak a királynőnek a szobrát, akitől a szabadságot vártuk, de aki kényszerűségből, áldott jó természete ellenére, csak a szabadosság szentesítéséig jutott.

Magam is tanúja voltam ennek a vandál rombolásnak, az alcoleai csata után. Csoportos sétáról tartottunk hazfelé a városfalon. Hűvös, borongós este volt, a bearnai őszt idézte. A rigókra gondoltam, meg az esőáztatta, örvendező földekre, a serkenő zöld fűszálakra. De a szemet gyönyörködtető látvány helyett a mólóról csak az ólomszürke, vészjóslóan mozdulatlan tengert láthattam. Amikor befordultunk a Marina utcába, a Born sétányon egy sereg elvetemült gazfickót pillantottunk meg, amint kötelet hurkoltak Izabella királynő szobrának a derekára, hogy lerántsák a talapzatáról. A bennünket kísérő papok azt javasolták – talán épp a csendőrök tanácsára, akik tétlenül nézték az eseményeket, mert alighanem parancsot kaptak, hogy ne avatkozzanak be -, hogy forduljunk vissza, kerüljünk egyet a falon túl, és a Calatrava-kapun át menjünk be a városba. Én azonban, alighogy megláttam a sokadalmat, odasiettem, és egyszer csak rádöbbsentem, hogy a többiek eltűntek, és magamra maradtam. Akkor odalépett hozzám egy cserzett arcú kikötői rakodómunkás, és vigyorgó képpel, atyáskodva azt mondta:

- Ne félj, kölyök; ha püspök volnál, nem vinnéd el szárazon, de hogy még senki se vagy...

(Llorenç Villalonga: Mallorcai udvarház)

1. *A rigókra gondoltam, meg az esőáztatta, örvendező földekre, a serkenő zöld fűszálakra.*

- a. Készítsetek mesterséges odút menedékhelyként a feketerigónak! A munkafolyamatról készült gyorsított (max. 3 perces) videót, mely dokumentálja minden csapattag közreműködését, töltsétek fel a youtube-ra, a linket pedig másoljátok be a megoldásokhoz. **7 pont**
- b. Milyen típusú odút kell készíteni ennek a madárnak? **1 pont**
- c. Milyen időszakban ajánlott a mesterséges odúk kihelyezése? **1 pont**
- d. Milyen helyre és hogyan a legalkalmasabb kihelyezni a feketerigó mesterséges odúját? **1 pont**
- e. Mivel és hogyan etessük téli vendégünket? **1 pont**
- f. Számítsátok ki a madárodú készítésére felhasznált fa mennyiségét! Írjátok le részletesen a számításokat! **4 pont**
- g. Mekkora a területe az odú nyílásának m²-ben? **2 pont**
- h. Melyik ország nemzeti madara a feketerigó? **1 pont**
2. Melyik város lehet a műben szereplő *Város*? Keressetek legalább 5 bizonyítékot a műből, mely alátámasztja, hogy az állatok megnevezett városról van szó. **3 pont**
3. „*De a szemet gyönyörködtető látvány helyett a mólóról csak az ólomszürke, vészjóslóan mozdulatlan tengert láthattam.*”
- a. Figyelembe véve a Nemzetközi Vízirajzi Szervezet hivatalos felosztását, pontosan melyik tengerről lehet szó a fenti szövegrészletben? **2 pont**
- b. Hát a móló, melyik tartomány része? **2 pont**
4. „*...hogyan forduljunk vissza, kerüljünk egyet a falon túl, és a Calatrava-kapun át menjünk be a városba?*”
- a. Mit jelentett a Calatrava hajdan, és mi volt a szimbóluma? **2 pont**
- b. Mi vagy ki által ismert ez a név napjainkban is? **2 pont**
5. Nevezzétek meg az alábbi képeken látható spanyol-katalán alkotásokat és alkotóikat! **5 pont**

6. Készítsetek „a Város” számára egy kubista jeleket viselő mozaikot. A szabadon választott anyagokból (pl. csempedarabok, magok, kövek stb.) készült A4-es formátumú művet küldjétek be postán. **8 pont**

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltöltse a <http://bod.comunitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, e-mailben kérjük csatolni a magyaroktatas@magyaroktatas.ro címre.

A kreatív feladatokhoz tartozó megoldásokat a következő címre kell postázni:

Fundația Communitas, 400489 Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 60.

(A borítékra kérjük ráírni: BÖD – Országos szintű vetélkedő középiskolások számára valamint a csapat nevét)

FORMAI KÖVETELMÉNYEK¹ BETARTÁSA

10 pont

¹ A megoldások első oldala a feladatlap első, a megjelölt adatokkal kitöltött oldala. Kérjük, a megoldásokat az egyes feladatsorokban megadott szövegrészletek, valamint a feladatok szövege *nélkül*, a megadott sorrendet megőrizve küldjék be (ez utóbbi kérés nem vonatkozik az olyan feladatok megoldásaira, melyeket külön lapra kell elkészíteni). A szövegformázásra vonatkozó követelmények a következők: **betűtípus** Times New Roman, **betűméret** 12 pt, **igazítás** sorkizárt, **behúzás típusa** első sor, **értéke** 1,25 cm.